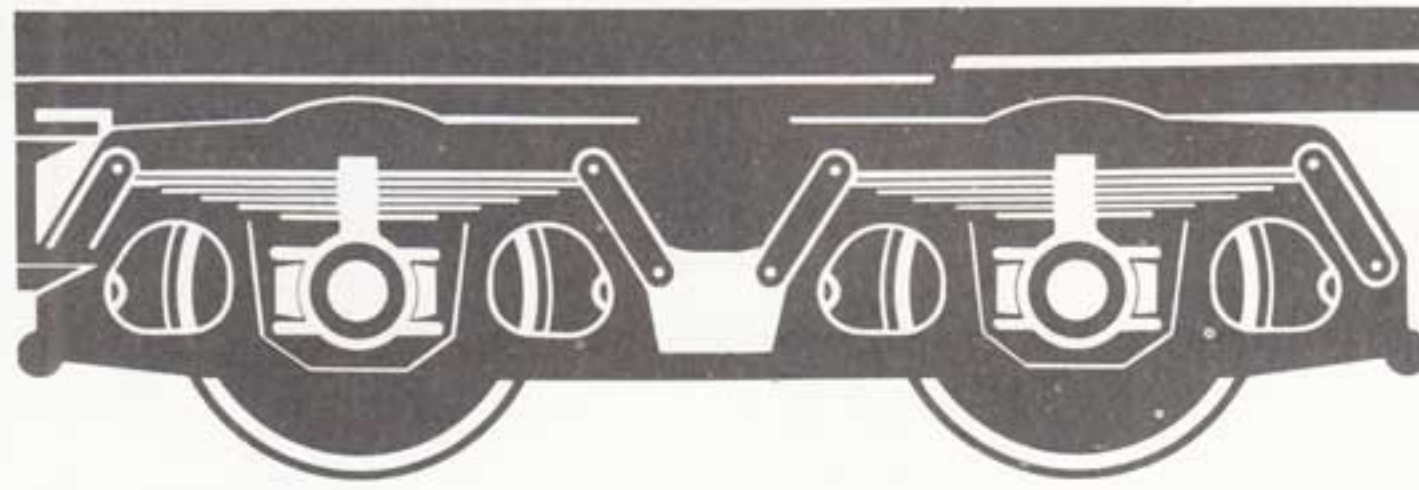
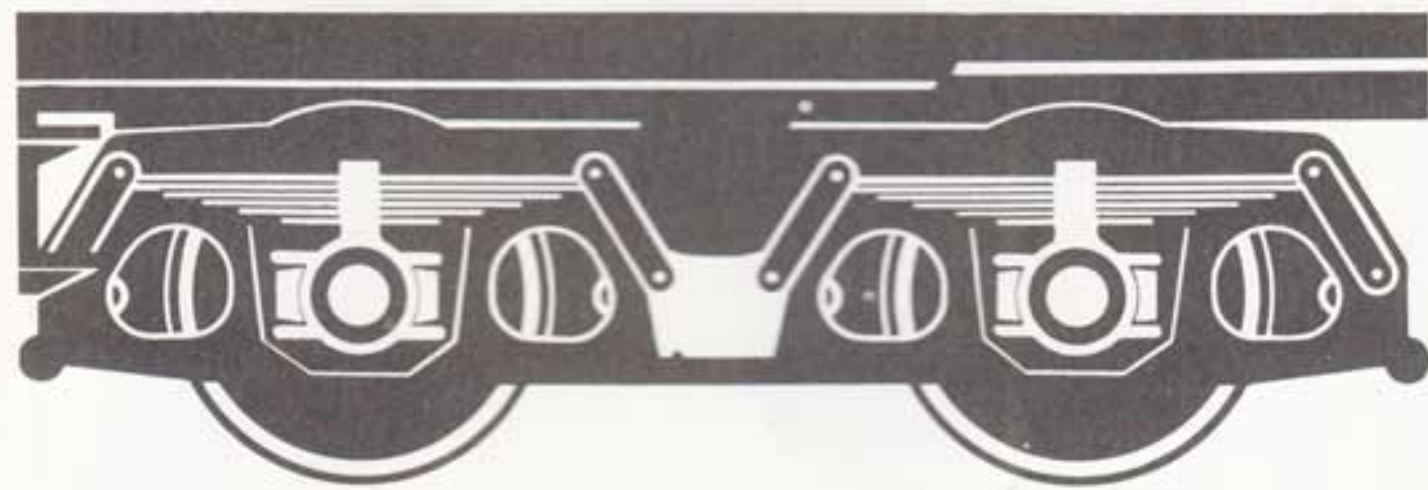
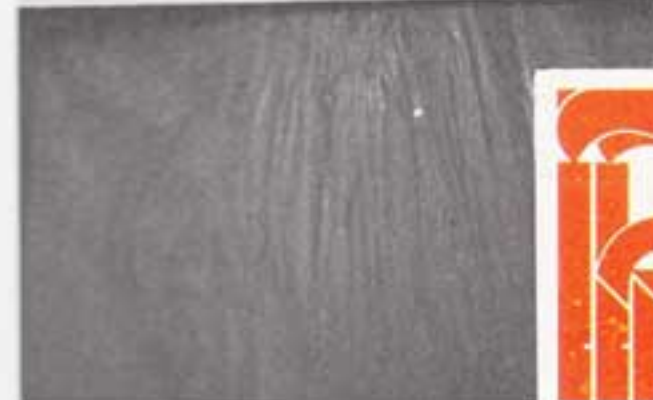

VIER KAMELEN OP REIS MET DE TREIN

Zo nu en dan staan er vrij eigenaardige ladingen in het station Brussel Thurn en Taxis. Enkele maanden geleden kwamen de olifanten van circus Bouglione er toe uit Parijs en op 14 februari keerde heel het circus van Moskou naar huis terug.

Toen immers vertrokken de Sovjetartiesten na een verblijf van één maand te Brussel. We zullen niet uitweiden over de 76 artiesten die te Luik op de trein Parijs-Moskou stapten in twee rijtuigen die voor hen gereserveerd waren. Veeleer willen we een oogslag werpen op het „goederen“-stel dat, bijna op hetzelfde ogenblik, uit Brussel-TT vertrok, maar er drie-maal langer over zou zetten tussen de Belgische 7° C en de — 15° C welke die dag door het weerbericht voor Moskou werd aangekondigd.

Wat stak er in die 13 wagens? Eerst het pistematerieel, in kisten die met helle kleuren gemerkt zijn. Het bestaat uit tafels, koorden, knotsen, buizen en allerhande toebehoren voor de vijftien nummers van het programma. De kisten hebben

allerlei afmetingen en ook het gewicht ervan is verschillend: een daarvoor verantwoordelijk artiest heeft die kostbare kisten nauwgezet over de verschillende wagens verdeeld.

En dan de nummers zelf. Inderdaad, meer dan de helft van de trein dient voor het vervoer van andere „artiesten“: de dieren. Met deze trein vertrekken immers een dertigtal dieren, opgesloten in kooien of vastgebonden aan de wagenwanden.

Hier hebben we twee jonge lama's met lange rechtopstaande oren. In hun nabijheid springen een koppel gebaarde bokken af en toe tegen de tralies van hun kooien. Aan de andere kant van die wagen ligt een hert rustig in een kooi (hoe heet een Russisch hert ook weer?), vlak bij een andere kooi waarin twee schichtige hinden met fosforescerende blikken naar de deur kijken.

Verder staan de jakken, in twee groepen verdeeld en goed vastgebonden aan de bindringen. Een kopstoot van die dieren kan immers een minder pret-

tige herinnering nalaten. De grootste onder hen zijn trouwens met bumpers uitgerust, nl. grote houten bollen die op de punten van hun enorme horens vastzitten. De tweede groep bestaat uit 4 jonge dieren en onttrekt een troep hondjes (ongetwijfeld geleerde hondjes) aan het oog van de voorbijganger. Die hondjes zitten daar opgesloten onder het vaderlijk oog van een grote loebas met zwarte krullen, die er helemaal vrij rondloopt, zodat men zou kunnen denken dat hij minder slim is dan zijn lotgenoten.

In de volgende wagen zien wij vier prachtige, enorme kame-len, dieren met een humeurig karakter, twee rechts en twee links; met hun statige gang zijn ze te voet door Brussel getrokken. De grootste van de vier — het is ook de hooghartigste — komt met zijn harige bulten tegen het dak van de wagen.

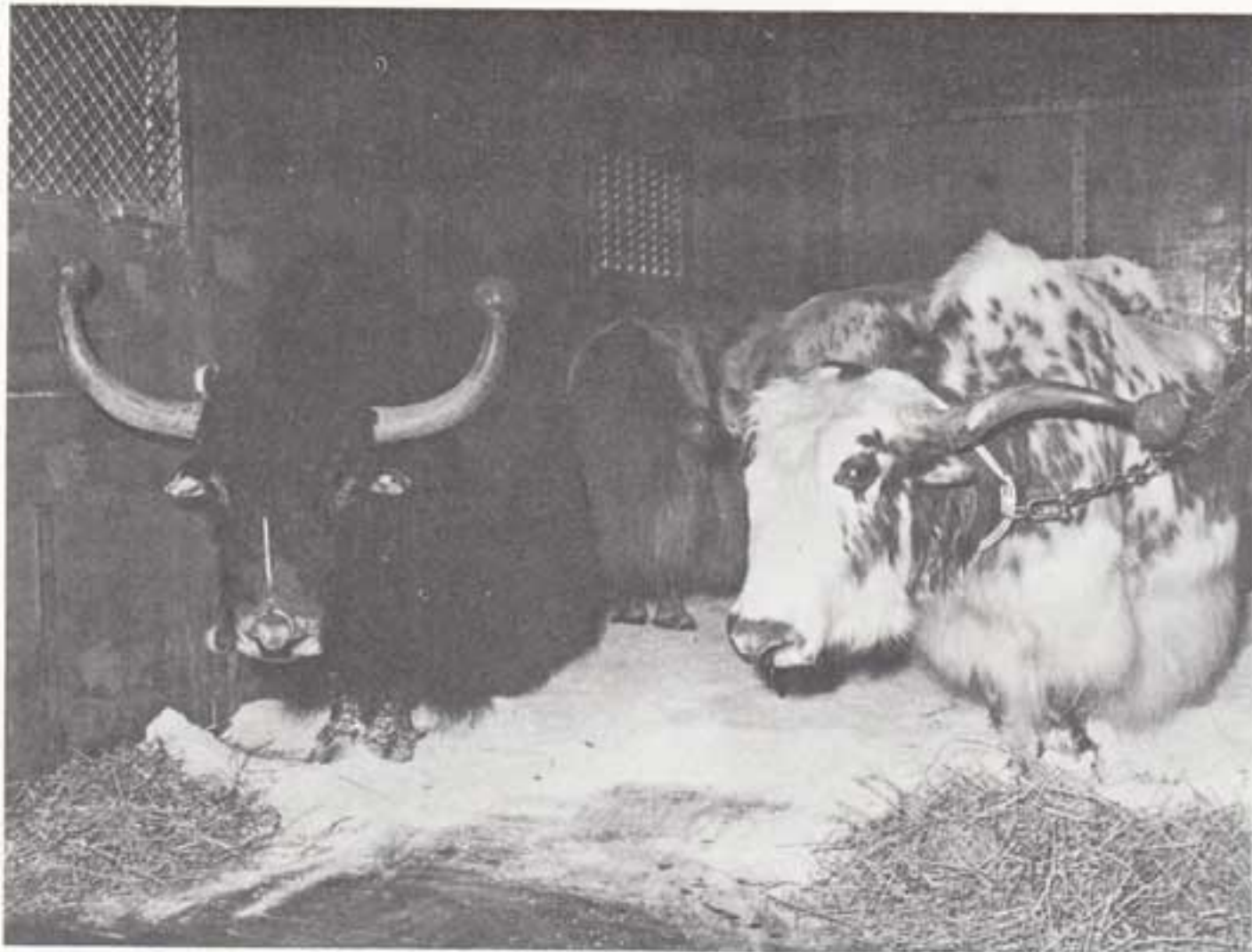
Dan komen nog de paarden, in twee wagens die nu als stal dienen, en de beren, die hun poten met indrukwekkende klauwen tussen de tralies van hun kooien steken.

Daarbij moet men nog een vijftiental personen rekenen, van wie het dagelijks leven met dat van die waardevolle dieren verbonden is. Want tijdens de reis van vijf dagen (en vijf nachten), moet men die „artiesten“ voeden, verzorgen en borstelen, hun strooisel verversen en het dagschema op de voet volgen, om die dieren in voortreffelijke gezondheid te houden, zodat ze het circuspubliek dromen, vreugde, verbazing... en misschien ook wel wat vrees kunnen bezorgen.

De vijftien „begeleiders“ hebben zich als het ware in die goederenwagens opgesloten en voor hen is deze reis in die omstandigheden niet hun eerste, vermits zij op de heenreis zo van Moskou naar Parijs gereden zijn.

Dan is er nog het strooisel — zaagsel en stro — dat elke dag moet verversen worden, het overvloedige voeder, de voedingswaren voor de bewakers — aardappelen, eieren, sinaas-appelen, mandarijntjes, wortelen en nog andere eetwaren, met daarbij nog de vroege groenten en vruchten die recht-

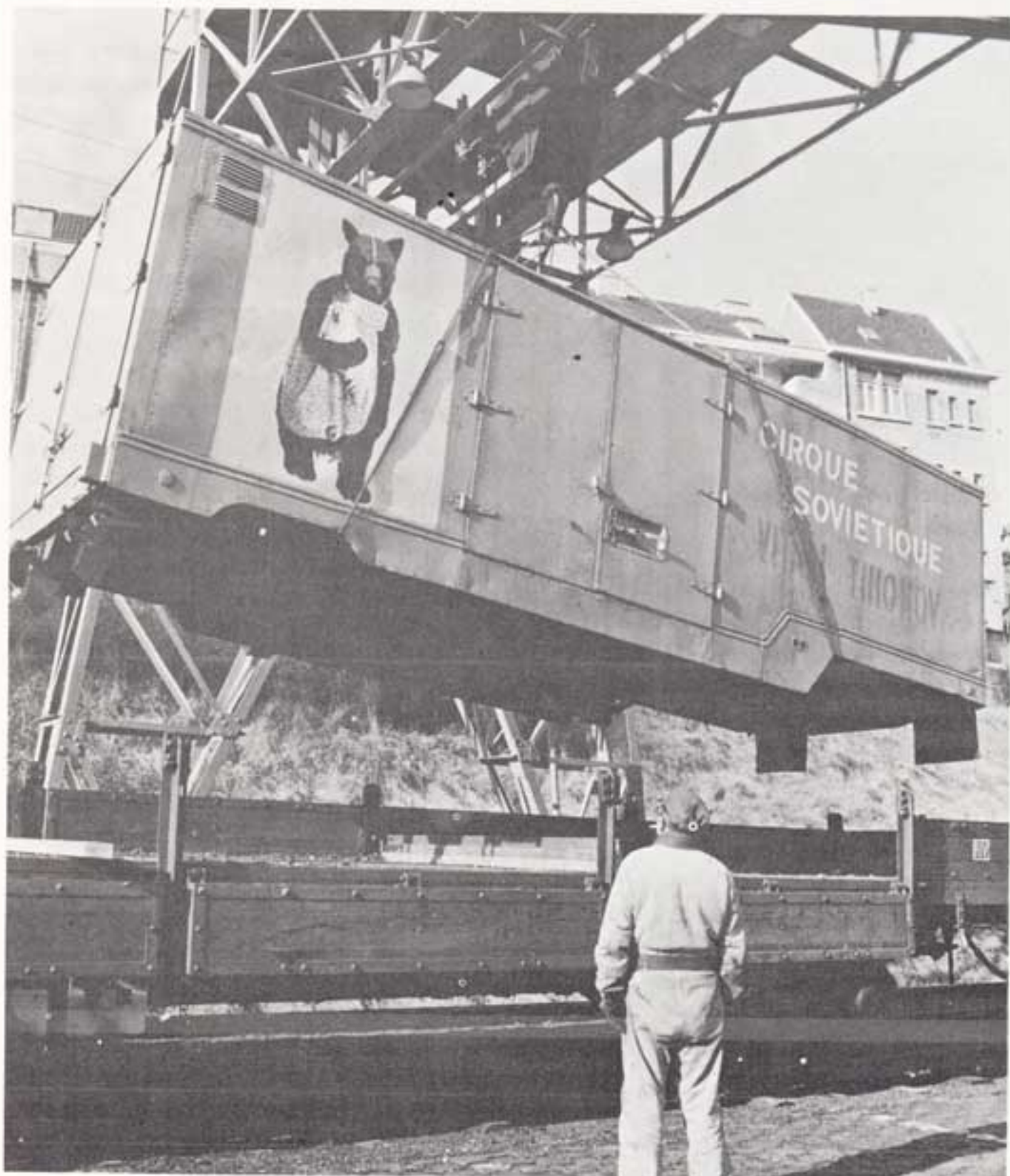

1. Schokbrekers en stevige kettingen voor de jakken in „avondkledij”.

2. De oplegger van de berentemmer werd van zijn wielen ontdaan... Zo kon hij als „gewoon vervoer” vertrekken.

streeks uit een andere wagen, aan een naburig perron, komen.

Wanneer men van het circus spreekt, ziet iedereen reeds een lange rij vrachtwagens, woonwagens, aanhangwagens, bonte caravans. Dat was wel het geval voor Bouglione, die vanuit een buurland verscheidene Belgische steden heeft aangedaan.

Het circus van Moskou is wel een ander soort circustroep. Het werd klaarblijkelijk om publicitaire redenen onder die benaming aangekondigd, maar het spektakel is in werkelijkheid een aaneenschakeling van nummers die aan verscheidene circussen en circusscholen uit de Sovjet-Unie ontleend zijn. De artiesten die bij ons op be-

3. De „schepen” van de woestijn.

zoek kwamen, hadden over 't algemeen geen eigen rollend materieel, behalve dan de berentemmer met zijn kleine oplegger die moest gedemonteerd worden om hem op een platte wagen te kunnen zetten. Men zou trouwens volstrekt nutteloze en met de trein niet bestaande risico's nemen door zo'n karavaan over dergelijke afstanden te versturen: in februari zijn de wegen in de Sovjet-Unie immers besneeuwd, het is er koud, en de gemiddelde snelheid zou heel wat lager liggen dan bij het vervoer met de trein.

Voor deze „zending” was de spoorweg dus de aangewezen vervoerder. De begeleiders hebben wel het gebruikelijk comfort moeten missen. Dat is begrijpelijk. Maar circusmensen zijn nu eenmaal niet ver-

wend. Iedere dag betalen zij met zware krachtinspanningen en soms met verbeterde pijn, bij uiterst moeilijke oefeningen, het recht om een leven te leiden dat hun meer dan wat ook bevalt.

En in die trein hebben zij toch over hun kapitaal gewaakt, want boven de dierentemmers hangt immers het zwaard van Damocles: hun nummer is hun broodwinning en deze is de vrucht van heel wat samenwerking met het dier; mocht het dier sterven, dan zouden zij van voren af aan moeten herbeginnen. Daarin schuilt de uitleg voor die eigenaardige lading mensen, dieren en bagage in die wagens zonder comfort.

Hoe dan ook, te Brussel-TT was er die dag wat te zien.

